

Danmarks kommunistiske Parti

Programmatisk materiale

Nr. 2. Fornyelse og enhed (2006)

Nr. 2. Fornyelse og enhed

Manifest for kommunistisk fornyelse og enhed

Vedtaget på udvidet landsledelsesmøde i Danmarks Kommunistiske Parti den 24. september 2006

Kommunismen er i sin hundredårige historie den ene gang efter den anden blevet erklæret død. I dag, femten år efter den Europæiske Kontrarevolution, står det klart, at rygterne endnu engang var stærkt overdrevne. Den kommunistiske bevægelse lever, og hvis den ikke gjorde det, ville den genopstå; for de behov, der skabte den, er fortsat til stede.

Men den kommunistiske bevægelse i Europa ikke mindst i Danmark står i dag svækket og splittet. Det er nødvendigt at samle kræfterne på ny, og rammerne herfor må præciseres: Hvordan ser det grundlag ud, som den kommunistiske bevægelse skal genforenes på?

Enhver levende bevægelse må til stadighed forny sig og skille sig af med det, der hører fortiden til, så den levende kerne kan få plads til at folde sig ud. Det gælder ikke mindst oven på en eksistenskrise som den, den kommunistiske bevægelse nu har lagt bag sig. Der er talt meget om fornyelse; og under denne betegnelse har meget sneget sig ind, der ikke har haft med ægte fornyelse at gøre, men havde karakter af opportunistisk knæfald for fejlagtige og for længst opgivne standpunkter, som har overlevet i andre dele af arbejderbevægelsen. Der er med held gjort op med meget af denne opportunistik, og opgøret må føres til ende. Det er derfor nødvendigt at præcisere, hvad der er holdbart og levedygtigt i den kommunistiske arv, hvad der udgør den kommunistiske bevægelses og det kommunistiske partis væsen med andre ord hvordan det grundlag ser ud, som den nødvendige fornyelse skal bygge på.

To spørgsmål, som i virkeligheden er ét to opgaver, som hænger sammen. Danmarks Kommunistiske Parti har sat sig for at løse disse opgaver og udsender derfor dette manifest et manifest for kommunistisk fornyelse og enhed.

Det kommunistiske parti er et klasseparti

Det kommunistiske parti er et klasseparti med rod i arbejderklassen den klasse, som lever af at sælge sin arbejdskraft og producerer hovedparten af de værdier, der skabes i et moderne samfund, den klasse, der bærer og opretholder dette samfund. Det kommunistiske parti definerer sin plads og rolle i forhold til den objektive klassekamp i det kapitalistiske samfund og orienterer sig i sin daglige politik efter de kampe, arbejderklassen fører. Dets langsigtede mål er at lede arbejderklassen til at befri sig selv og dermed den samlede menneskehed fra kapitalismens lænker. Klassekampen er global, og det kommunistiske parti samarbejder derfor med kommunistiske partier og arbejderpartier i andre lande. Det stiller sig solidarisk med de folkeslag og bevægelser, der kæmper for at befri sig fra kapitalistisk og nykolonialistisk undertrykkelse. Det handler på denne måde i erkendelse af, at der findes en fælles fjende, og i respekt for de taktiske og strategiske valg, som broderpartier og samarbejdspartnere træffer på grundlag af kampvilkår og alliancemuligheder.

Det kommunistiske parti er et revolutionært parti

Kommunister er revolutionære, dvs. arbejder for en gennemgribende omdannelse af samfundet, hvor magten over produktionsmidlerne og de producerede samfundsværdier overgår til de klasser, først og fremmest arbejderklassen, der har skabt dem.

Teoretisk og ideologisk bygger det kommunistiske parti på den materialistiske historieopfattelse, den dialektiske materialisme, den marxistiske analyse af samfundets kræfter og udvikling, den leninske parti- og statsteori og den herpå funderede revolutionære teoretiske tradition og arv. Den marxistiske teori udvikler sig dynamisk og har gjort det gennem sin halvandet hundredårige historie. Det kommunistiske parti bestræber sig på at videreføre denne udvikling af teori og ideologi og lader sig herunder inspirere af den tilsvarende teoretiske udvikling i andre kommunistiske partier og arbejderpartier, af nutidige socialistiske og kommunistiske teoretikere og af alle de landvindinger, menneskeheden gør sig på den videnskabelige og praktiske erkendelses områder.

Det kommunistiske parti er et demokratisk og handlingsorienteret parti

Det kommunistiske partis organisationsprincip er den demokratiske centralisme. Den demokratiske centralisme er et alment princip, hvis konkrete udformning tilpasses de enkelte historiske perioder. Partidemokratiets grundtræk er:

- Ledelserne vælges af og står til ansvar over for medlemmerne
- Ledelserne er kollektive
- Medlemmerne har ret og pligt til at bidrage til udformningen af partiets politik gennem aktiv deltagelse i partiets debatter
- Der er ret og pligt til kritik og selvkritik
- Alle medlemmer er ligeberettigede.

Det kommunistiske parti er et handlingens parti.

Trufne beslutninger kanaliseres og virkeliggøres gennem en centraliseret organisation, hvis grundprincipper er:

- Beslutninger er bindende for alle medlemmer
- Partiet har ét ledende centrum
- Der er en fast partidisciplin.

Partiet er en frivillig organisation og råder ikke over magtmidler til at håndhæve partidisciplinen; den må helt igennem bygge på frivillighed. Det er derfor afgørende, når beslutninger træffes, at de diskuteres i åbenhed, at alle er klar over, hvilke meninger der er om en sag, at kritik og dissens respekteres, og at beslutningen får karakter af en autoritativ sammenfatning, som alle medlemmer kan acceptere og arbejde aktivt ud fra.

Det kommunistiske parti er opbygget nedefra af grundorganisationer, gennem hvilke partiets beslutninger føres ud i livet, og hvor grunden gennem evaluering, diskussion og meningsdannelse lægges til nye beslutninger. Fra grundorganisationerne udleder den centralistiske partiorganisation sin demokratiske legitimitet. Alle kommunister skal være medlem af og i princippet aktive i en grundorganisation. Grundorganisationen er ikke blot en forening af tilfældige mennesker, men en social enhed, der bør være præget af tryghed og kontinuitet.

Den skal i lokalområdet være i stand til at arbejde selvstændigt og udvikle den politik og taktik, som de lokale forhold fordrer.

Denne ret stramme og entydige organisation med dens indbyggede kommandoveje hindrer ikke, at grundorganisationer samarbejder indbyrdes, at netværk dannes på tværs af organisationen, eller at indsatser, kampagner og udviklingsarbejder kan foregå som projekter med egen organisation og ledelse, når blot princippet om ét ledende centrum for hele partiet respekteres.

Klassekampen, den antimonopolistiske kamp og den nationale kamp

Umiddelbart står arbejderklassen midt i en kamp for en række dagsaktuelle krav, men disse kampspørgsmål vokser over i en politisk kamp om karakteren og omfanget af den offentlige service, fagbevægelsens rolle, forsvaret for en række velerhvervede rettigheder, for det samfundsfinansierede velfærdssystem, for demokratisk medbestemmelse og folkelig kontrol. Hovedmodstanderen i denne kamp er den nationale og internationale stor- eller monopolkapital. I kampen mod denne modstander har arbejderklassen behov for at alliere sig med andre klasser og lag, som uden nødvendigvis at dele eksistensvilkår med arbejderklassen dog har interesse i at bekæmpe storkapitalens magt. Derfor betegner kommunisterne denne kamp som antimonopolistisk og ikke som antikapitalistisk.

I løbet af det 20. århundrede er nye elementer kommet ind i klassekampen. Det gælder forsvaret for den nationale suverænitet, som borgerskabet i mange lande, herunder Danmark, målrettet er i færd med at demontere til fordel for imperialistiske magtkoncentrationer og for at underlægge de enkelte landes offentlige sektor markedsøkonomien og dermed unddrage den økonomiske og sociale aktivitet enhver folkelig kontrol. Et andet nyt element er kampen mod den magt, der overlades til udemokratiske organisationer som Verdensbanken, Verdens-handels-organisationen, G8 m.fl., samt den lovgivning, der gennemføres på globalt plan for at sikre den internationale storkapitals interesser. Der tales ofte om en deregulering af økonomien, men det drejer sig mere om et skift i regulering: Tidligere reguleredes økonomien i det enkelte land ud fra nationale interesser; nu fjernes disse reguleringer og erstattes af regler til gavn for de internationale

monopoler.

De folkelige bevægelser og aktionsenhedens metode

Kommunisterne deltager i klassekampen, den antimonopolistiske kamp og den nationale kamp inden for de bevægelser og organisationer, som de berørte folkelige kræfter spontant eller bevidst skaber for at føre denne kamp. Den vigtigste af disse er fagbevægelsen, som organiserer lønarbejderne i den umiddelbare kamp mod kapitalen. I den aktuelle danske virkelighed er en anden vigtig folkelig bevægelse, som kommunisterne lægger vægt på at være med i, modstanden mod den Europæiske Union, organiseret i Folkebevægelsen mod EU. Freds- og solidaritetsbevægelser er kommet og gået i takt med behov og muligheder. Et nyt fænomen er antiglobaliseringsbevægelsen, der på internationalt plan vender sig mod storkapitalens antinationale og nyliberalistiske offensiv.

Den fælles kamp, både hvor arbejdere aktionerer i fællesskab på tværs af politiske forskelle for umiddelbare interesser, og hvor arbejderklassen allierer sig med andre, ikke-proletariske klasser og lag, giver resultater, der naturligt afføder ny forståelse, nye krav og alliancemuligheder. I denne proces fastholdes det, der kan opnås enighed om, mens det, hvorom der er uenighed, skubbes (midlertidigt) i baggrunden. Kommunisterne anser denne aktionsenhed for en vigtig metode til at sætte folkelige kræfter i bevægelse mod storkapitalen og give kampen retning. Vi allierer os med socialistiske kræfter, men ifølge sagens natur også med ikke-socialistiske. Vi allierer os med andre, der ønsker en revolutionær omdannelse af samfundet, men også med partier, organisationer og bevægelser, der ikke har en gennemgribende samfundsforandring på programmet, men kæmper for social genopretning og andre progressive reformer.

Den parlamentariske kamp

Det kommunistiske parti deltager også i den del af klassekampen, der foregår på det parlamentariske område. Det kommunistiske parti lægger vægt på, at det parlamentariske arbejde foregår i nøje sammenhæng med den øvrige klassekamp og

de konkrete kampe og bevægelser i samfundet. Det er kun disse kampe og bevægelser, der giver de parlamentariske repræsentanter indflydelse og kan sikre, at positive politiske beslutninger får virkning i praksis.

Kommunisternes parlamentariske strategi tager udgangspunkt i dette forhold og sigter på at få valgt parlamentarikere, der kan føre denne linje frem og igennem. En selvstændig kommunistisk opstilling kan være en rigtig parlamentarisk strategi. Under andre forhold kan det være klogere eller simpelt hen nødvendigt at afstå fra at stille op og i stedet prioritere indsatsen i det udenomsparlamentariske arbejde for herigennem at lægge det størst mulige pres på de folkevalgte, samtidig med at man anbefaler vælgerne at stemme på det parti, som efter kommunisternes opfattelse er lettest at påvirke. Atter andre kampbetingelser kan tilsige det kommunistiske parti at indgå i bredere valgalliancer. Det er denne sidste strategi, Danmarks Kommunistiske Parti har fulgt de seneste mange år. Det er altid en konkret vurdering.

I den givne situation i Danmark arbejder kommunisterne i Folkebevægelsen mod EU og støtter denne ved EU-parlamentsvalgene. Ved folketingsvalg støtter kommunisterne Enhedslisten. Mange kommunister er medlemmer af Enhedslisten og aktive i og for denne. Ved lokalvalg støtter kommunisterne en række forskellige lister, nogle steder Enhedslisten, andre steder bredere eller rent kommunistiske lister. I Danmarks Kommunistiske Parti er det de enkelte distrikters og afdelingers beslutning, hvilken strategi der skal anlægges ved kommunalvalg.

Socialismen

Perspektivet i arbejderklassens kamp er ophævelse af den kapitalistiske samfundsorden og oprettelse af et nyt, et socialistisk samfund. Denne ophævelse sker ad revolutionær vej som en organisk følge af klassekampen og kan ikke styres ved forskrifter: Der findes ingen mode for socialismen. Men fælles for alle kommunister er den opfattelse, at under socialismen yder alle efter evne, og alle nyder efter indsats. Der er også almindelig enighed om følgende fællestræk for opbygningen af socialismen:

- De afgørende produktionsmidler overgår til samfundets kontrol eller til kollektiv besiddelse. Individuel ejendomsret til virksomheder, der helt eller overvejende baserer sig på ejerens eget arbejde, udelukkes ikke.
- I naturlig sammenhæng hermed indføres demokratiske beslutningsstrukturer i alle samfundets led, herunder på arbejdspladsen.
- Alle garanteres arbejde under hensyn til evner og kvalifikationer.
- Statsapparatet udtrykker arbejderklassens og dens allieredes magt og varetager deres interesser.
- Samfundsøkonomien underlægges en planmæssig udvikling og målrettes mod at tjene menneskers behov og ikke profitinteresser.

Socialismen er ikke endemålet, men et skridt på vejen mod det kommunistiske samfund, hvor såvel arbejdsdeling som klassesdelingen og staten selv bliver overflødige et samfund karakteriseret ved `de associerede producenters frie selvforvaltning.

Den kommunistiske enhed

Den kommunistiske enhed er i dag en realistisk mulighed i Danmark som i andre lande, og Danmarks Kommunistiske Parti har derfor betrådt denne vej. Det er nødvendigt at gøre det med omtanke og at tage hvert skridt med varsomhed for ikke at tabe enhedsprocessen på gulvet. De eksisterende kommunistiske partier har hver deres historie, som må behandles med respekt. Men de har til syvende og sidst samme udspring. Derfor er den kommunistiske enhedsproces en genforeningsproces. Og i denne genforeningsproces har Danmarks Kommunistiske Parti som det oprindelige et særligt ansvar. Det ansvar har vi tænkt os at leve op til. En partimæssig enhed stiller krav til enighed om en række politiske analyser og mål: Den nuværende kapitalisme, overgangen til socialismen og det kommunistiske partis rolle. Det betyder ikke enighed om alt, men enighed om grundlæggende principper. Danmarks Kommunistiske Parti har fremlagt nogle af disse principper i dette manifest og i den foreløbig konklusion på programdebatten, der er opsummeret i dokumentet *En kommunistisk vision for klassekampen i det 21. århundrede*.

Det er vores opfattelse, at det vil være det stadig snævrere enhedsarbejde mellem de kommunistiske partier på det lokale plan, i parlamentarisk sammenhæng og i bevægelserne, der skaber baggrunden for en egentlig organisatorisk sammenslutning af de eksisterende kommunistiske partier til ét. Også på vejen frem mod en sådan sammenslutning vil vi i fællesskab kunne varetage arbejderklassens interesser, både de dagsaktuelle krav og klassens objektive interesse i demokrati og socialisme.

Når det fremstår tydeligt for de samarbejdende kommunistiske partier, såvel på ledelsesplan som i grundorganisationerne, at de bruger energi på overflødig og effektivitetshæmmende parallel organisering, da og først da vil det være magtpåliggende at skride til en egentlig sammenslutning. Kommunisterne i Danmark er endnu ikke nået til dette punkt. Men enhedsprocessen er i gang, og enheden er i dag et krav, der rejses af medlemmerne i alle kommunistiske partier.